

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Externis Regulis Amoris Et Morum, Legibus Utique, ac Præceptis
Virtutum Theologicarum, & Cardinalium, necnon Decalogi & Ecclesiae -
Libros Vndecim Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput XVIII. Se, vel alium mutilare nunquam licet, nisi quando, & quantùm
est necessarium ad salutem totius corporis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73203)

dit contra Dei legem, contra quam nullas probationes admitti vult ipsemet S. Thomas. 211 Nec verò Judex tunc condemnans dici potest ipsum non occidere, sed eos qui eum accusant & testificantur nocentem. Quia reverà Judex, ad mortem condemnando, causa est mortis, ut patuit in Pilato respectu mortis Christi. Et, juxta Apostolum, digni sunt morte, non solum qui faciunt, sed etiam qui consentiunt faciētibz. Judex verò tunc non solum consentit occisioni innocentis, sed & condemnando mandat occidi.

212 Ad tertium respondeo inde potius assertionem nostram roborari: quia licet Judex sacramentalis in foro extrasacramentali uti non possit scientiā sacramentali in odium poenitentis, potest in favorem. Deinde in foro sacramentali uti potest scientiā extrasacramentali, ad abstinendum à sacramentali judicio, seu absolute, si ipsius incapacitatem in poenitente certò sciat scientiā extrasacramentali. Ergo similiter Judex forensis in foro illo uti potest scientiā extrajudiciali, ad abstinendum à forensi judicio.

213 Ad quartum respondeo 1°. sententiam oppositam potius aperire latam portam Judicibus opprimendi innocentes, per falsos accusatores & falsos testes ad id subornatos. 2°. negando sequelam, quia rarissimè & vix unquam contingit quòd Judex velit exponere se periculis & damnis, sibi impendentibus, si verè nocentes, probatos tales, à morte liberaret. 3°. malum istud à Principe caveri posse, multum advigilando ut non constituantur Judices, nisi vero justitiæ zelo præditi. 4°. melius esse decem nocentes absolvi, quam unum innocentem ad mortem condemnari; istud namque est intrinsecè malum, non illud.

214 Ad quintum respondeo non facere ad rem; quia ibi sermo non est de causa sanguinis, sed de merè Ecclesiastica; nec de Judice, sed de mero executore.

215 Ad sextum nego consequentiam, quia ministratio Eucharistiæ non est actio intrinsecè mala, prout occisio innocentis, imò licita esse probatur exemplo Christi in ultima cœna, qui sicut non concurrat ad irreverentiam Judæ indignè suscipientis, sed ad eam permissivè se habuit; ita & Sacerdos in casu objecto (qua de re plura ubi de Eucharistiâ.) Judex autem condemnans innocentem ad mortem, ad eam certissimè concurrat, habetque se activè, mandando, non permissivè dumtaxat.

CAPUT XVIII.

Se, vel alium mutilare nunquam licet, nisi quando & quantum est necessarium ad salutem totius corporis.

216 Ita S. Thomas q. 65. a. 1. & Doctores communiter. Quia non aliter id concessit Deus, qui solus vitæ & membrorum hominis est Dominus; non homo, qui eorum solum est usufructuarius; cujus est re uti, salvâ integrâ rei substantiâ. Non salvatur autem integra corporis substantia, dum aliquid illius

membrum abscinditur.

Hinc ob salutem spiritualem fas non est se vel alium mutilare. Quia, ut S. Doctor ait ad 3. membrum non est præscindendum propter corporalem salutem totius, nisi quando aliter toti subveniri non potest. Saluti autem spirituali semper potest aliter subveniri, quia peccatum subjacet voluntati. Et idè in nullo casu licet membrum præscindere, propter peccatum vitandum.

Unde SS. Patres unanimiter improbarunt factum Origenis, & aliorum, qui se propter vitandam incontinentiam castraverunt, nominatim Chrylóstomus, Basilius, Ambrosius, Hieronymus, Augustinus, apud Sinnichium in Saülle Exrege l. 1. §. 418. Et secundum Concilium Nicænum puniuntur, qui castraverunt sese propter castitatem servandam, prout videre est Can. siquis absciderit, & Can. siquis per agridudinem dist. 55. Denique Canon 22. Apostolorum sic habet: *Si quis sibi virilia amputaverit, Clericus non efficitur; sui enim ipsius homicida est, & inimicus creationis Dei.*

Nec ob temporale lucrum fas est sibi vel alteri præscindere aliquid membrum, nec castrare pueros ad conservandam vocis suavitatem, etiam in obsequium Ecclesiæ, etiam absque periculo vitæ, etiam de eorum consensu. S. Thomas ubi supra communiter receptus contra Caramuelem, Tamburinum, Pasqualigum. Si enim id non licet ob bonum spirituale, cavendumque vel minuendum periculum incontinentiæ; multò minùs ob inferius bonum temporale.

Si dicas, bonum spirituale aliter obtineri posse. Similiter dico aliter in Republica & Ecclesia haberi posse suaves Cantores, quam masculos emascuando, iis videlicet utendo quos natura castravit, vel necessitas, seu mortis periculum, seu alius casus abscidit; & in eorum defectum alios pecuniâ licet cariori conquirendo. Cum enim membra sint altioris ordinis quam pecunia, vel suavitas vocis; eorum jacturam nec pecunia, nec vocis suavitas compensat.

Confirmatur: siquis, vel siqua sciret amari se turpiter à Principe, vel alio viro potente, nec aliter servare posset pudicitiam, saltem corporis, nisi deformando se, v. g. per abscissionem nasi, non idè hoc facere posset, nec sanctæ virgines quæ id fecisse leguntur, uti & S. Marcus qui pollicem sibi præscidit, ne sacris initiaretur, aliter à SS. Patribus excusantur, quam ex speciali S. Spiritus instinctu. Aliàs zelo indiscreto peccassent. Igitur multò minùs id licet ob pecuniarium emolumentum, vel aliud bonum, minus pudicitiam. Unde contrariam opinionem meritò Doctores improbabilem censent.

Ad salutem tamen totius corporis, dum salvari aliter non potest, membri salutem impediētis (ob putrefactionem v. g.) abscissio licita est, uti Doctores omnes conveniunt. Et idè probabile est, dum necessitas prove-

nit ab extrinseco, v. g. dum ligatus mortem effugere non potest, nisi pedem sibi, vel manum abscindat. Quia equidem pars abscinditur propter totum, aliàs periturum. Sorus l. 5. de iust. q. 2. a. 1. Malderus, Mendosa, &c. Video tamen in contrarium fortia non deesse argumenta, de quibus alibi.

223 Si petas 1°. an corpore infirmus, ad salutem totius, pati teneatur necessariam membri, v. g. brachii, incisionem?

Respondeo teneri, si possit absque ingenti dolore. Quia dolorem aliquem, etiam aliquantulum magnum, sustinere tenetur, ut salvus fiat. Communis tamen sententia est, non teneri dolorem ingentem seu valde magnum sustinere,

ut vitam conservet, allegantes celebre dictum Marti Romani, dum crus illi aperiretur: *Non est tanto dolore digna salus.*

Si petas 2°. cur iusta quacumque de causa licita non sit mutilatio, v. g. ob spirituale bonum, cum non sit intrinsecè mala. Aliàs licita non foret ob salutem totius.

Respondeo, quia est intrinsecè mala si fiat absque autoritate Dei, qui ex communi Sanctorum traditione sic concessit homini usum fructum membrorum suorum, ut eorum abscissionem solum permiserit ob salutem totius. Rem verò alienam abscindere seu destruere absque autoritate & consensu Domini, intrinsecè malum est.

P A R S V I.

Amor refrænans carnis opus, & concupiscentiam.

Ad sextum præceptum: Non moechaberis.

Et nonum: Non concupisces uxorem proximi tui.

Spiritu ambulate, & desideria carnis non perficietis. Caro enim concupiscit adversus spiritum, & spiritus adversus carnem; hæc enim sibi invicem adversantur. Sed debitores sumus, non carni, ut secundum carnem vivamus: si enim secundum carnem vixeritis, moriemini; si autem spiritu facta carnis mortificaveritis, vivetis. Dominam ancillari, ancillam dominari, magna abusus est. Ordinem serva. Caro ancilla, anima domina: ancilla dominæ, caro animæ, anima Deo serviat. O anima! Dei insignita imagine, Christi dotata sanguine, par Angelis, thronum habens paratum in cælis, quid tibi cum carne? Erubescere cælum, descendere in cœnum. Ad majora nati sumus, quàm ut carni serviamus. Nos genus electum, regale sacerdotium, gens sancta, populus acquisitionis. Qui aliquando non populus, nunc autem populus Dei, ipsius imaginem in nobis circumferentes, Deo donati & dedicati per Christum, per quem pretiosa nobis promissa donavit, divinæ naturæ consortes effecit, ad epulas Angelorum, ad paradisi delicias destinavit, pudeat nos siliquis pasci porcorum, spiritui gratiæ contumeliam facere, sanguinem Christi polluere, templum Dei profanare, de homine belluam, de Christi membris membra meretricis, de templo Dei templum dæmoniorum, de Angelo diabolum efficere: quamdiù enim castitatem homo servavit, Angelus; quando perdidit, diabolus effectus, vitilisque animus de arce sua dejectus fuit, Augustino l. 1. soliloq. c. 10. contestante, nihil esse quod magis ex arce deiciat virilem animum, quàm carnis sequi desideria.

C A P U T I.

Quisquis sine actu libidinis abreptus, sine gran-

dis mali metu percussus, plena cum deliberatione & consensu contra sextum agit præceptum, vel aliud quidpiam agit eorum, de quibus Apostolus Galat. 5. ait, quod qui talia agunt, regnum Dei non consequentur, à gratia Dei excidit, mortali illoqueatus crimine.

Est certa sententia Doctorum omnium, contra Thomam Anglum, cujus erroream hac de re opinionem nuper sulcitare aggressus est Bourdailius, Doctor Sorbonicus, in libro quem inscripsit: *Theologie Morales de saint Augustin*, ubi ex iis quæ Magnus ille Doctor l. 21. de Civit. Dei c. 26. scribit, opinionem illam stabilire conatus est. Posteaquàm enim dixit, pleraque peccata, de quibus ait Apostolus, quod qui talia agunt, regnum Dei non possidebunt, & quæ expressè adversantur præceptis Decalogi, mortalia dici posse... quoniam... horum facinorum rei aut amiserunt omnem charitatis sensum, aut exiguum retinent, ita ut ipsis omnino dominetur cupiditas. Subjungit: *Id tamen intelligi posset, adhibito eo temperamento, ut qui plane repugnantes, ac velut involti ista perpetrassent, aut gravis mali impendentis metu, aut actu libidinis abrepti, ita ut ab istis angustiis liberati, acri dolore statim tangerentur ob commissum peccatum; tam certo affirmari non potest excidisse illos gratiã, aut incurrisse penam damnationis; quamquam enim hoc momento actualiter dominata sit cupiditas, brevis & transitoria potuit esse ista dominatio, quæ voluntatis seu charitatis habitualiter dominantis intima dispositio non mutatur, gratia proinde (charitatis habitualis comes individua) non amittitur...* Hoc temperamentum naturaliter consequitur ex doctrina S. Augustini.

Hunc errorem statim ut vidit duabus in 2 sept-